

ARAŞTIRMA DOSYASI

Türkiye Turizminde Gelir ve Harcama Görünümü — 2025

Turizm gelirinin bileşimi, yıllık değişim ve gecelik harcama üzerinden 2025'i okuyoruz. Üç grafik, farklı kapsamlara sahip göstergeleri birbirine karıştırmadan sektörün gelir yapısını açıklıyor.

%28,2 | ziyaretçi gelirlerinde paket tur payı

Verinin söylediği

- 01 Gelirin bileşimi: kişisel harcamalar ve paket tur
- 02 Gelir, ziyaretçi ve gider: üç farklı büyüme oranı
- 03 Gecelik harcama: ortalama ile alt grubun karşılaştırılması
- 04 Sektör için nasıl kullanılabilir?
- 05 Hesaplamalar ve karşılaştırılabilirlik
- 06 Kaynak, dönem ve yayın yaklaşımı

01 Gelirin bileşimi: kişisel harcamalar ve paket tur

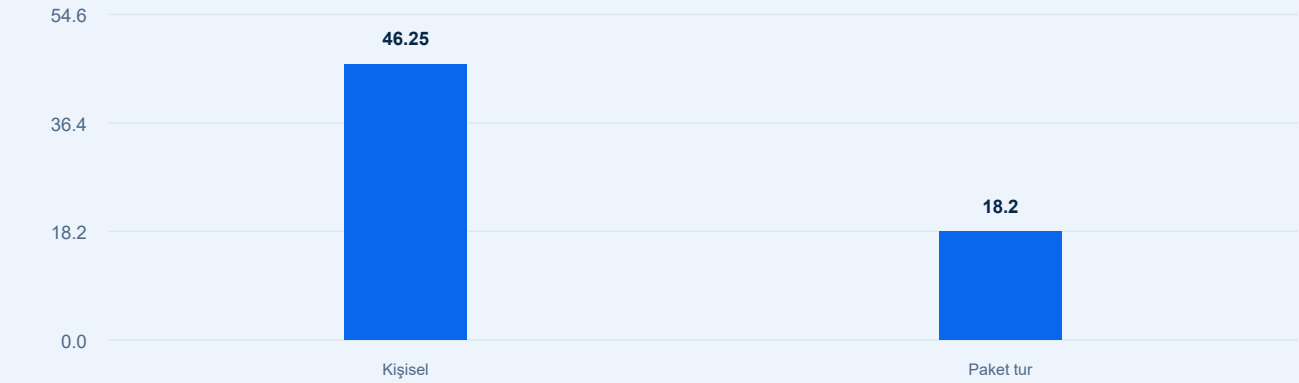
2025 verilerinde kişisel harcamalar 46,25 milyar dolar, paket tur harcamaları 18,20 milyar dolar düzeyinde. İki kalemin toplamı 64,45 milyar dolarlık ziyaretçi gelirini veriyor. Bu toplam transfer yolcu gelirlerini kapsamıyor; dolayısıyla Türkiye'nin tüm turizm geliri olarak adlandırılmamalı.

MasVeri'nin mevcut tutarlar üzerinden yaptığı hesaplamada kişisel harcamaların payı yaklaşık %71,8, paket turun payı %28,2. Bu ayrım harcamanın kaydedildiği kalemleri gösterir. Kişisel harcama payını bağımsız seyahat edenlerin oranı, paket tur payını da paket turla gelen ziyaretçilerin oranı olarak okumak doğru değildir. Kişi sayısı ve harcama tutarı farklı ölçülerdir.

İşletmeler açısından araştırılması gereken soru, bu gelirin ne kadarının kendi hizmet alanlarına ve bölgelerine ulaştığıdır. Ulusal dağılım, bir otelin veya destinasyonun satış kanalı dağılımını tek başına açıklamaz. Paket tur gelirinین görece yüksek payı, dağıtım kanallarını incelemek için bir başlangıç sunar; belirli bir kanalın daha kârlı olduğunu kanıtlamaz.

Şekil 1 / Turizm gelirinın harcama bileşimi

Milyar ABD doları

TÜİK

Ziyaretçi gelirleri; transfer yolcu gelirleri hariç.

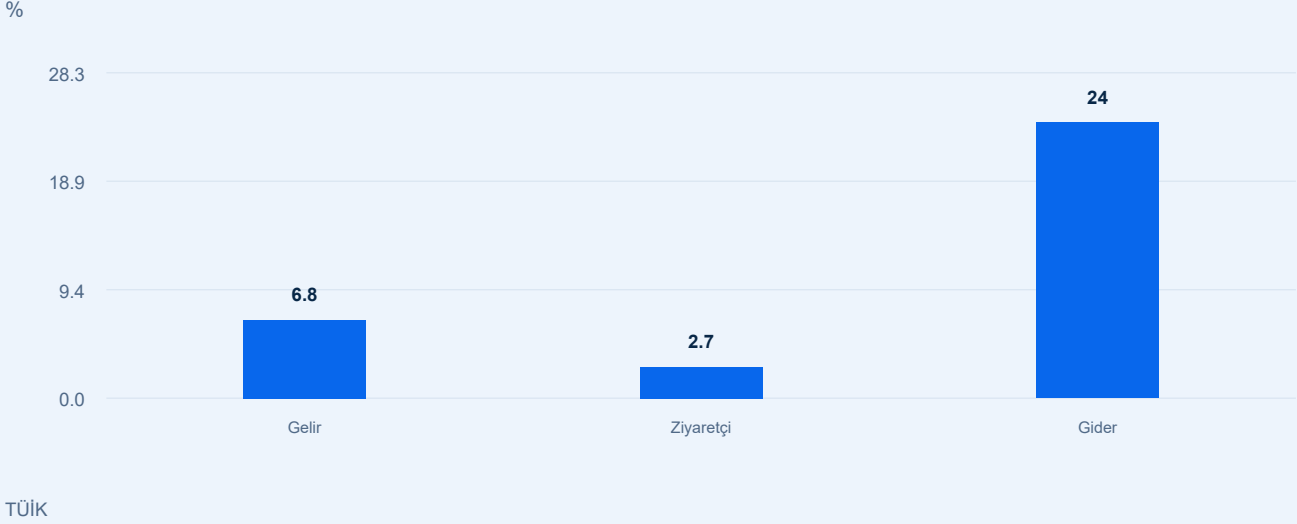
02 Gelir, ziyaretçi ve gider: üç farklı büyüme oranı

TÜİK'in yayımladığı yıllık değişim oranları turizm gelirinde %6,8, çıkış yapan ziyaretçi sayısında %2,7 ve turizm giderinde %24. İlk iki oran arasındaki fark 4,1 yüzde puandır. Bu fark, gelir artışının ziyaretçi artışından daha hızlı gerçekleştiğini gösterir; nedenini tek başına açıklamaz.

Burada kapsam farkı önemlidir: toplam turizm geliri transfer yolcu gelirlerini de içerir. Ziyaretçi sayısı ise başka bir kapsamı ölçer. Bu yüzden iki büyüme oranını birbirine bölerek ziyaretçi başına gelir artışı hesaplamıyoruz. Fiyat, konaklama süresi, ziyaretçi bileşimi ve transfer gelirleri hakkında ayrı bilgi olmadan bu farkı tek bir etkene bağlamıyoruz.

Grafikteki turizm gideri, Türkiye'deki otellerin veya turizm işletmelerinin maliyeti değildir. Türkiye'de ikamet eden vatandaşların yurt dışı ziyaretlerindeki harcamalarıdır. %24'lük artışın daha yüksek görünmesi sektörün kâr marjının daraldığı anlamına gelmez. Yüzdelerin dayandığı büyüklükler farklı olduğundan bu oranlar birbirinden çıkarılarak net gelir hesaplanamaz.

Şekil 2 / Turizmde gelir ve ziyaretçi artışı

Önceki yıla göre yayımlanan büyüme oranları.

03 Gecelik harcama: ortalama ile alt grubun karşılaştırılması

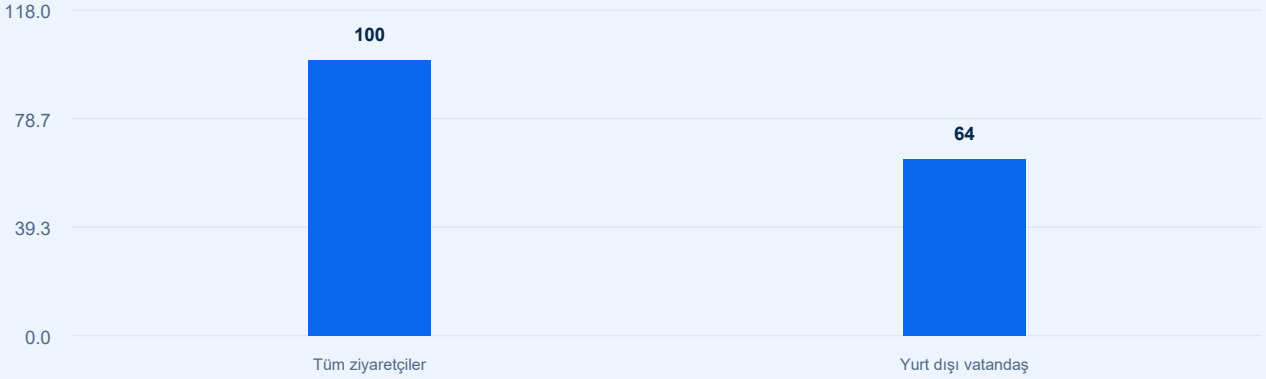
Geceleme yapan ziyaretçilerde gecelik ortalama harcama 100 dolar; yurt dışında ikamet eden vatandaşlarda 64 dolar. Aradaki fark 36 dolar, genel ortalamaya göre fark ise %36. Bu ölçü seyahat başına toplam harcama değildir ve yalnızca konaklama ücretini de ifade etmez.

Yurt dışında ikamet eden vatandaşlar genel ziyaretçi kitlesinin içindedir. Dolayısıyla grafik birbirini dışlayan iki grubu değil, genel ortalama ile onun bir alt grubunu karşılaştırıyor. 100 doları yalnızca yabancı ziyaretçilerin ortalaması diye sunmak yanlış olur. Yabancı ziyaretçilerin değerini bu iki sayıdan doğrudan türetemeyiz; ilgili geceleme ağırlıkları gerekir.

Gecelik ortalamadaki fark tek başına daha düşük toplam seyahat bütçesi anlamına gelmez. Toplam harcama, gece sayısı ve harcama bileşiminden de etkilenir. Daha uzun kalan bir ziyaretçi, gecelik harcaması düşük olsa bile seyahat boyunca daha fazla harcayabilir. Bu veri, söz konusu davranışın gerçekleştiğini değil, karar verirken süre bilgisinin de gerekli olduğunu gösterir.

Şekil 3 / Gecelik turizm harcaması

ABD doları

TÜİK

Geceleme yapan ziyaretçiler; kişi başı seyahat toplamı değildir.

04 Sektör için nasıl kullanılabilir?

Bu üç grafik, tek bir manşet yerine üç ayrı planlama sorusu oluşturuyor: Gelir hangi harcama kalemlerinde toplanıyor, yıllık değişim hangi kapsamı ölçüyor ve geceleme başına harcama nasıl farklılaşıyor? Bir işletme kendi kayıtlarını aynı tanımlarla eşleştirebildiğinde ulusal görünümü anlamlı bir referans olarak kullanabilir.

Örneğin kanal bazında değerlendirme yapılacaksa komisyon, iptal ve hizmet maliyetleri ayrıca ölçülmelidir. Ziyaretçi grupları karşılaştırılacaksa kalış süresi, sezon ve ürün kapsamı birlikte ele alınmalıdır. Bu rapordaki ulusal ortalamalardan belirli bir otelin fiyatını, doluluğunu veya müşterisinin bütçesini hesaplamak mümkün değildir.

MasVeri'nin yorumu, daha fazla ziyaretçi ile daha yüksek gelir hedeflerinin ayrı göstergelerle izlenmesi gerektiğidir. Gelir büyümesinin kalitesini değerlendirmek için işletme düzeyinde maliyet ve hizmet bilgisi gerekir. Mevcut bulgular araştırma önceliklerini belirler; bir yatırımın getirisine ilişkin tahmin üretmez.

05 Hesaplamalar ve karşılaştırılabilirlik

Harcama payları, her kalemin kişisel ve paket tur harcamalarının toplamına bölünmesiyle hesaplandı: 46,252178 / 64,448303 ve 18,196125 / 64,448303. Sonuçlar bir ondalık basamağa yuvarlandı. Gecelik fark $(100 - 64) / 100$ formülüyle %36; büyüme oranları arasındaki mesafe 6,8 - 2,7 işlemiyle 4,1 yüzde puan olarak bulundu.

Dolar cinsinden tutarlar enflasyondan arındırılmış reel değerler değildir. Pay, büyüme oranı ve yüzde puan farklı kavramlardır. Bulgular aynı raporda yan yana gösterilse de paydaları farklıdır. Grafikteki tutarların yüksekliği ile büyüme yüzdelerinin yüksekliği aynı anlamı taşımaz.

Bu dosya mevcut havuzdaki 2025 yıllık gözlemleri kullanır. Aylık seri, ülke dağılımı, geçmiş yılların düzeyleri veya 2026 tam yıl sonucu sunmaz. Yıllık büyüme oranları önceki yıl karşılaştırmasını içerir; ancak bu, elimizde çok yıllık bir düzey serisi bulunduğu anlamına gelmez.

06 Kaynak, dönem ve yayın yaklaşımı

Kaynak, TÜİK'in 30 Ocak 2026 tarihli, 54158 sayılı Turizm İstatistikleri: IV. Çeyrek ve Yıllık 2025 bültenidir. Bu dosyada yalnızca yıllık 2025 gözlemleri kullanıldı; aynı bültendeki dördüncü çeyrek değerleriyle karıştırılmadı. Kaynak bağlantıları aşağıda her gösterge için sunuluyor.

Bu çalışma 10 Eylül 2026 tarihinde mevcut veri havuzu üzerinden hazırlandı. Yeni dönem raporu değil, 2025'in gelir yapısına ilişkin bir analizdir. Verilerin kapsamı kaynakla kontrol edildi; oran hesaplamaları ve yorumlar MasVeri tarafından üretildi. TÜİK tarafından hazırlanmış veya onaylanmış bir rapor değildir.

Yayımlanan dosya kendi referans dönemini korur. Sonraki dönem verileri bu raporun içinde sessizce değiştirilmez. Kaynakta bir düzeltme olması halinde ayrı bir editoryal inceleme ve açık güncelleme tarihi gerekir. Böylece okuyucu hangi veri dönemi ve hangi hesaplamalar üzerinden sonuca ulaşıldığını izleyebilir.

Kaynak ve kapsam

Referans dönemi: 2025. Kaynak kontrolü: 10 Eylül 2026. Bu rapor sonraki dönem verilerinin yerine geçmez.

Turizm gelirinin harcama bileşimi

[TÜİK / 1 / veriportali.tuik.gov.tr](#)

[CSV / MasVeri](#)

Turizmde gelir ve ziyaretçi artışı

[TÜİK / 1 / veriportali.tuik.gov.tr](#)

[CSV / MasVeri](#)

Gecelik turizm harcaması

[TÜİK / 1 / veriportali.tuik.gov.tr](#)

[CSV / MasVeri](#)

Yönetici özeti

%28,2 | ziyaretçi gelirlerinde paket tur payı

01 Ziyaretçi gelirlerinin yaklaşık %71,8'i kişisel harcamalardan, %28,2'si paket tur harcamalarından oluşuyor; bu dağılım ziyaretçi sayısı payı değil.

02 Gelir artışı ziyaretçi artışını 4,1 yüzde puan aşıyor. Kapsam farkı nedeniyle bundan kişi başına gelir artışı türetilmiyor.

03 Yurt dışında ikamet eden vatandaşların gecelik harcaması genel ortalamanın %36 altında. Bu, genel ortalama ile onun alt grubunun karşılaştırmasıdır.